

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA
TRST nedelja, 25. januarja 1948

UREDNIŠTVO IN UPRAVA trg GOLDONI 1, I. NAD.
Telefoni: Uredništvo 93-806 in 93-808 — Uprava 93-807
Rokopis se ne vračajo.
OGLASI pri Upravi od 8.30 do 12 in od 15 do 18 - Tel. 93 807
CENE OGLASOV: Za vsak mm vrline v širini enega stolpca:
trgovski 40 lir, finančni in pravni 60 lir, osmrtnice 70 lir.
NAROČINA
Cena A: mesečna 260, četrtletna 750, polletna 1400, letoletna 2600
lir; Cena B: 144, 414, 792, 1440 jugolir; FLR: 55, 165, 330, 650 din.
Poštni tekoči račun za S.T.O.Z.V.U. na ime: «Založništvo Primorski dnevnik»; Trst 11-8374. — Tekoči račun za Jugoslavijo na ime: «Primorski dnevnik» - uprava: Ljubljana 6-9061-19
Poština plačana v gotovini
Spedizione in abbon. postale
Štev. 806

Leto IV - Cena 15 lir - 6 jugolir - 2.50 din

STRAH

Demokratske sile v svetu so v odlični ofenzivi in njeni uspehi so postali odločilni faktor v mednarodni politiki. Zatrpani narodi na vseh delih sveta se osvobodijo svojih zatiralcev. Ti uspehi so vrátili od zgodovinske varšavske konference vrsto nenehno zatoni od teme povezave vzhodno-evropskih demokratskih držav pa preko uspehov delovnih množic v Franciji in Italiji, formiranja demokratske vlade v Grčiji pa vse do ustanovitve ljudske fronte v Italiji in skoro edinstvenega pristajanja italijanskih socialistov na njihovem zadnjem kongresu na politiko enotnega bloka s komunisti na predloženih spornih parlamentarnih volitvah.

Pa tudi vzhodni Evrope so demokratske sile v nenehnem napredovanju. Proboj Čangkajske fronte na Kitajskem in odločno napredovanje kitajskih demokratske armade primerjamo lahko samo z začetkom Hitlerjevega poraza z bitko pri Stalingradu. Dalje, dogodki v Indoneziji, kjer so bili holandski imperialisti prisiljeni skleniti premirje, odločen nastop ljudskih množic v Iraku proti ratifikaciji kapitulacijske anglo-iranske pogodbe, ki je postala tudi Egipčanom za zgled, kako se upreti vsakemu poskusu angleških imperialistov, če bi hoteli tudi egipčanske ljudstvo vohiti podobno pogodbo.

Izplači na končno zmago borbe zatiranih narodov in delovnih množic na celotni svetu so danes boljše nego kdaj koli po vojni.

Mednarodna reakcija, predvsem pa ameriški imperialisti, se čutilo ob teh izledih kaj slabotni. Zaradi tega postaja Trumanova politika vedno bolj avtoritativna in zavzema vedno bolj oblike, ki nas spominjajo na Hitlerjevo avtoritativno politiko. Marshallov plan, ki so ga s toliko reklamo usvajali tistim let državam, je popolnoma izgubil na svojem čaru, odkar so ga demokratska gibanja v vseh državah razkrinila in odkar so te države same preučile njegove esojne pogoje. Dalje: Neuspehi ameriške politike v njihovi zasedeni coni Nemčije, so postali tako očiti, da so jim pristilni registrirali celo reakcionarni evropski novinarji; program denifikacije, epuracije in dekretizacije, ki ga je bil moral izvesti general Clay, je popolnoma propadel. Prav tako kakor njegovi poskusi ustvariti iz treh zapadnih nemških con posebno nemško državo. To poslednje pa je doseglo vedno samim nemškim ljudstvom vdol odpora, ki ga hoče sedaj zadržati s prepovedjo demokratskih zborovanj.

Glas ljudskih množic jim je začel tako presaditi, da so oni, klasično hladni računarji in začeli postajati nervozni. In tu je začel njihovega strahu.

Toda še vedno — čeprav že v strahu, delajo kolikor toliko preračunano. Naj navadno je nekak najnovejši potez iz protidemokratske gonje, ki jo vodijo v zadnjem času:

Niti ameriški in angleške vlade na jugoslovansko zahtevo za ustanovitev enotne uprave treh vojaških poveljstev na Tržaškem območju, objavljanje dokumentov o sovjetsko-nemških odnosih iz leta 1939, o katerih odnosih so ti isti objavljalci še takrat dati svoji mnenje, ki pa ni prav nič megalomanijsko stališča, ki so ga zavzevali, ko so dve leti za tem postali vojaški zavezniki Sovjetske zveze; zadnji Bevinov govor, ki naj bi na videz predlagal nekakšno avtonomno zapadno-evropski blok, tako glede ZDA kakor Sovjetske zveze je odločno na liniji Trumanove avtoritativno-imperialistične politike, kar nam dokazuje bučno hvaležje, ki prihaja iz Washingtona.

Vsem tem njihovim potezom pa verno-hlapčevsko sekundirajo ameriške stranke zapadno-evropskih držav. Odras tega sekundiranja pa vidimo najbolj razločno iz domaćega fašističnega tiska, ki pod senzacionalnimi naslovi priča o strahotnih smiselnih opisih življenja v Sovjetski zvezi, falsificirane govore voditeljev demokratskih držav Vrhoda in si kemistični razne dokumente, ki naj bi dokazali strahotne plane «K» in «M» (in bog ve kakšnih črk) se komunistov.

Glavno gledišče pri tem pa jim je antikomunizem. Pri tem pa tako rekoč dobesedno prepuščajo strahote iz Goebbelsovih govorov, ki so pripeljale nemški narod in ves svet do novidevne svetovne katastrofe, v kateri so nosilci tega gledišča enkrat za vselej in konvencionalno propadli. — Ta Goebbelsova gesla pa jim dajejo njihovi politiki obenem glavno značilnost, a so istobasno tudi vedno značilna za analogijo poslušnosti samomorilni strup Goebbelsa in Goeringa, neslavni konec Hitlerja in vseh z Mussolinijevim glavno navodilo.

To je njihova perspektiva. Na ta pa je: amagaj!

ROMUNJA IN MADŽARSKA podpisali prijateljsko pogodbo

Dr. Groza; Romunski in madžarski narod bosta združena stvorila obrambni zid proti invaziji dolarskega imperializma

BUDIMPEŠTA, 24. — Danes so v Budimpešti slovesno podpisali pogodbo o prijateljstvu, sodelovanju in vzajemni pomoči med romunsko ljudsko republiko in madžarsko republiko. Za Romunijo je podpisal dr. Petru Groza, za Madžarsko pa predsednik vlade Lajos Dinnyes.

Po podpisu je madžarska vlada objavila uradno poročilo o bivanju romunske delegacije na Madžarskem in o poteku razgovorov. Poročilo poudarja, da predstavlja ta pogodba važen čimel za ohranitev miru v Podonavju in na Balkanu. Obe delegaciji sta se sporazumeli, naj komisije za rešitev vprašanj, ki so navedena v protokolu podpisane v Bukarešti v novembru 1947 začnejo s delom 12. februarja 1948. Obe delegaciji sta uresničili sklep madžarskega in romunskega ljudstva, da ne bo nikoli več dovolilo povratka k pogubni polkolonialni politiki, ki je napravila iz teh držav orodje nemškega imperializma. Obe delegaciji sta se tudi sporazumeli o odločitvi, da se bo v obeh državah preprečila obnovitev sovinitva in reakcije ter sta potrdili, da je prijateljstvo med Sovjetsko zvezo in drugimi ljudskimi demokracijami jamstvo za njihovo trdno zavezništvo ter za miren razvoj in za neodvisnost.

Pogodba ima sedem točk in je enake vsebine kakor ostale pogodbe, ki so bile podpisane med državami ljudske demokracije. Pogodbe velja 20 let.

Na večeršnjem slavnostnem banketu je romunski ministri predsednik dr. Groza v odgovoru na napitnico predsednika Tildyja izjavil, da je madžarska in romunsko ljudstvo združila skupna želja po miru, in da predstavlja združena obrambni zid proti invaziji dolarskega imperializma.

Danes je dr. Groza na tiskovni konferenci izjavil, da se bodo 10. februarja začeli razgovori o kulturnih vprašanjih in o obmejnem prometu. Izjavil je dalje, da bo pogajanja priložila tudi do rešitve vprašanja carinske unije in odprave potnih listov med Madžarsko in Romunijo.

Romunska delegacija je o polnočnem odstopu iz Budimpešte.

Ženska delegacija Trša v Beogradu

BEograd, 24. — Danes je prispela v Beograd delegacija tržaških žena, ki jo sestavljajo Marija Madja Gabrovec, Mara Samsa, dr. Laura Weis, Lucija Budak in Margerita Bentivoglio.

Konferenca novinarjev slovenskih držav

BEograd, 24. — Na pobudo Vseslovenskega odbora bo 27. januarja v Zagrebu konferenca novinarjev slovenskih držav. Na konferenci bodo razpravljali o mednarodnem vprašanju in o nalogah novinarjev slovenskih držav. Ob tej priliki je predsednik Vseslovenskega odbora Božidar Maslar izjavil, da sledi vseslovenski odbor to konferenco, da pride do večje zblizanja in sodelovanja slovenskega tiska v borbi za trazen mir in za demokracijo proti napadnemu imperializmu. Izrazil je upanje, da bodo udeleženci konferenci določili praktičen program skupnega dela med novinarji demokratskih držav.

O guvernerju bodo razpravljali prihodnji teden

LAKE SUCCESS, 24. (AFP) — Na večeršnjem popoldanskem seji je Varnostni svet preudil not, ki sta ju predložili jugoslovanska in italijanska vlada, ki poročata o prekinitvi pogajanj med obema vladama za dočitev skupnega kandidata za tržaškega guvernerja.

Italijansko ljudstvo ne bo sledilo blazni Bevinovi avanturi

Uspešen zaključek stavke v Caserti - Volitve v določenem roku

(Od našega posebnega dopisnika)

RIM, 24. — V uvodniku, ki ga bo objavil jutrišnji «Unita», je med drugim rečeno: «Govoril minister Bevin, zapadni blok, za katerega mislite barantati in v katerega bi hoteli vključiti — oh kakšna dobrota! — tudi Italijo, je po našem mnenju blok propasti in smrti. In prav zaradi tega se nečemo vanj vključiti in bomo napravili vse, da vam naše ljudstvo ne bo sledilo v vaši blazni avanturi!»

Zveza bivših antifašističnih političnih preganjancev ima danes ob 9 predkongresno zborovanje v kinu "Ideale"

pri Sv. Jakobu. Govoril bo doktor Gasparini o temi: «Solidarnost z miroljubnimi narodii».

Trinajst dolarjev na vsakega Italijana

Katastrofalni gospodarski položaj v Italiji - 787 milijard lir primanjkljaja v državnem proračunu

RIM, 24. — Dopisnik «Borbe» podaja sintezo katastrofalnih posledic, ki so v Italiji nastale kot rezultat podvratnega italijanskega gospodarstva ameriškim imperialističnim interesom. Primanjkljaj v državnem proračunu, ki je v začetku lanskega leta znašal 300 milijard lir, je ob koncu decembra dosegel rekordno v. št. 787 milijard. V istem času je vrednost dolarja narasla od 125 na približno 600 lir, zaradi česar je planjenje Italije s strani ameriških magnatov še lažje. Koncesije vlade zunanjim kapitalistom, ki vlagajo kapital v Italijo, kakor tudi pomanjkanje slehernega nadzorstva nad italijanskimi trgovskimi posli, so omogočile splošno izvajanje vseh rezerv tuje valute in močevost. Ta politika Dr. Gasparijeve vlade ima hude posledice za delovne množice. Cene živin in predmetov široke porabnosti se naraščajo v letu 1947 za 20 do 100% in tudi večji zaostanosti veliki zemljski posestniki s sistematično preprečujejo setev

POZIV SIAU VSEMU PREBIVALSTVU Lajšajte trpljenje otrok in vseh potrebnih!

MESCANI!
Pretežko so za vse nadloge nedačne vojne in krize teh vznemirljivih povojnih let in predvsem je pretežek položaj tisočev naših brezposelnih, da ne bi vsak mesec spoznal potrebo konkretne akcije v pomoč številnim potrebnim in da bi samo trenutno oklevljal ter ne bi takoj prispeval pri akciji za pomoč številnim družinam, katrim zaradi pomanjkanja dela ali iz drugih razlogov primanjkuje vsakdanjega kruha.

Zato je Slovensko-italijanska antifašistična unija rade volje sprejela poziv koordinacijskega odbora za «Sklad za žimsko pomoč» ter poziva svoje člane in vse prebivalstvo, naj čim bolj podprto odbor in prispeva z vsimi sredstvi k uspehu te plemenite pobude.

MESTNI ODBOR SLOVENSKO-ITALIJANSKE ANTIFAŠISTISNE UNJE

LONDON, 24. — Debatu v angleški poslanski zbornici je pokazala, da se v Veliki Britaniji vedno ista reakcionarna politika dveh strank krak v ZDA in da so socialisti «trete sile» v Veliki Britaniji. Tudi nekateri vneti zagovorniki vlade so priznali, da vlada nadaljuje politiko konservativcev v Grčiji in pri protisovjetski gonji.

KONSERVATIVCI IN LABURISTI pod Trumanovim pokroviteljstvom

resarom trdil, da se hočejo države vzhodne Evrope izolirati od ostalega sveta, čeprav dobro ve, da vodijo Sovjetska zveza in države rove demokracije pogajanja z državami zapadne Evrope in tudi z Veliko Britanijo.

O devalvaciji franka

PARIZ, 24. — O pogajanjih med Crippsom in Mayerjem v Parizu ter razgovori Mendesa Franceja v Washingtonu pričakuje objavo poročila francoske vlade ter poročila mednarodnega valutnega fonda. V diplomatskih krogih izjavljajo, da je mednarodni fond sprejel francosko tezo in da je izrazil željo, naj bi ukrepi francoske vlade bili samo začasni. Cripps se je danes z letalom vrnil v London in je takoj stopil v stik s finančnim ministrom.

Vohunska organizacija odkrita v CSR

PRAGA, 24. — Odkrili so novo vohunsko skupino, ki je delovala proti republiku in pošiljala vohunske podatke neki zapadni državi. Aretirali so 15 oseb.

Končna zmaga pripada vedno ljudstvu

LONDON, 24. — Ostanke ministrskega predsednika Iraka je opredelila odpora proti Bevinovi imperialistični politiki na Bliznem vzhodu.

Poljska zahteva zlato ukradeno ubitim Poljakom

BERLIN, 24. — Na tiskovni konferenci je predstavnik poljske vojaške misije v Berlinu izjavil, da poljska vlada zahteva povračilo sto ton zlata, ki ga je berlinska banka leta 1946 poslala v Frankfurt, in ki so ga pridobili iz zlatih zob in prstanov 4 milijonov poljskih državljanov, ki so jih umorili v nacističnih taboriščih. Poljska vlada zahteva tudi povračilo rotacijskih strojev za tiskanje časopisov, ki so jih iz Varšave odnesli v Berlin in jih sedaj rabijo pri tiskanju berlinskega lista «Tagesspiegel».

Poljska zahteva zlato ukradeno ubitim Poljakom

MOSKVA, 24. — Jutri bo ukrajinsko ljudstvo skupno z vsemi narodi Sovjetske zveze proslavilo 30. obletnico sovjetske socialistične republike Ukrajine.

Filipčić, Cardile, Venier Dolarska zveza v znaku teroristov

Takole se glasli sadnji odstavek druge točke resolucije: «Zbora zastopnikov Slovenske demokratske zveze za Svobodno tržaško ozemlje» dne 21. decembra 1947: «Pozivamo ZVU, da posveča brezbrižni in učinkoviti varnostni službi največjo pozornost in iztrži legla terorja».

Sedma točka omenjene resolucije pa pravi: «Pozdravljamo Marshallov načrt kot najbolj učinkovito sredstvo za gospodarsko rešitev».

To resolucijo so odobrili vsi navzoči zastopniki, med njimi vseh pet do sedaj znanih dolarskih zveznikov: Agnelotto, Vesel, Abram, Fajbus in Filipčić Stanko. Ta, posleđnji, Filipčić Stanko pa je imel na tem zboru zaupnikov nekakšne vrste programatični govor, o katerem se je širilo, da je v svojem političnem prepričanju o svobodni izbiri programa, o ljubini do svojega jezika, o politični fratillances itd. itd.

Toda zgodilo se je predvčeršnjem — kakor smo že na kratko poročali — da se temu vodinemu gospodu slovenske dolarske zveze

Wallstreetška sindikalna politika

Od poslednjega sindikalnega plenuma dne 27. dec. 1947. dalje se začele delovne množice odločno borbo proti delodajalcem, ki so odločili usvarno pogajanje z zastopniki delavcev in sleherni povisek sedanjih mezd industrijskega delavstva. Zlasti v poslednjih dveh tednih smo videli v tržaških industrijskih podjetjih vrsto stavk, ki so zajele tudi člane razbijaške Delavske zbornice, in to proti volji njihovih voditeljev.

Ti voditelji so se tako rekoč zadržali na razpitu: ali se uradno pridružiti temu valu stavk, na katere so že takoj v začetku pristali člani DZ v volji, ali pa se dokončno razkrijati kot prodanci delodajalcev.

Pod pritiskom odločnega nastopa delavstva industrijskih strok je bila Delavska zbornica prisiljena predlagati Enotnim sindikatom pogajanja za pomenenje zahtev v novi delovni in mezdni pogodbi. Ze na prvem sestanku z ES je morala Delavska zbornica odstopiti od svojega načelnega stališča, da bi sklepali novo delovno pogodbo za vsako industrijsko panogo posebej. Odločni nastop ES v obrambo enotne delovne pogodbe za industrijsko delavstvo je namreč razkrinjal težnje raznih Geppien, ki so skupno z delodajalci in finančnimi močniki hoteli sklepati delovne pogodbe za razne industrijske stroke in tako razbiti enotnost industrijskega delavstva ter oslabiti njegovo moč.

Ker so se vsi delavci zavedali, da je cepitev delovne pogodbe le v korist delodajalcev, so morali zastopniki DZ odstopiti od svojega nemislnega stališča, ker bi sicer dli popolnoma razkrijati in bi pokazali svoje dejansko lice; to je lice odkritih ali prikritih podpornikov tukajšnjih industrijcev in finančnih močnikov in v zvezi službeniki anglo-ameriškega imperializma v borbi proti interesom tržaškega delavskega razreda.

Cepivo so se zastopniki ES in DZ dogovorili, da bodo prenehali z usvarno propagando za časa medsebojnih razgovorov, je tukajšnji kiero-nacionalistični tisk nadaljeval klevetniško gonjo proti ES in se odločilo s sirjenjem neresnih in tendencioznih vesti. Ko so bili gospodje iz DZ na to opozorjeni, so odgovorili, da ne morejo kontrolirati tiska in da so se z uredniki omenjenih listov tudi še skregali; seveda jim ni nihče tega verjel. Enotni sindikati so zaradi tega odgovorili v domačem demokratskem tisku tako, kakor je zahtevalo vedno delavstvo, da se končno napravi konec podlemu obrekovanju in lažem. To pa je razburilo gospodje iz DZ.

V petek 23. t. m. je DZ razlila pogajanja z zastopniki ES za pomenenje obeh predlogov bodoče kolektivne pogodbe, čes da so ES preločili obvezo o premirju v tisku. Ta njihov korak nam ponovno dokazuje protijudsko slog DZ, ki vse od svoje ustanovitve deluje proti enotnosti delavskega razreda in v izključnem interesu delodajalcev in anglo-ameriškega imperializma.

Medtem ko se mi borimo za enotnost delavskega razreda zlasti sedaj, ko zahtevamo dejansko zvišanje mezd in ureditev delovnih pogojev, se razni rasakrajci delavske enotnosti potevajo, da bi se realne mezde ne porvale in da se ne bi sklenila enotna delovna pogodba, pri čemer je navzoča dalekosežna roka ameriških imperialistov in vojaške uprave, ki jih tu predstavlja.

Po 15. septembru se je še prav posebno jasno videlo, k čemu teži korporacija uprava, ki je na vsakem koraku ovirala delovanje ES. V Nabrežini je na pr. zasegla naše sindikalne urade, v Trstu je uprizarila sramotni proces proti tovarniškemu odboru ladjedelnice S. Marka, prepovedala je uporabo šolskih duoran za sindikalne krojne tečajne in večkrat prepovedala javna zborovanja tržaških delavcev na trgu Garibaldi. V zadnjih dneh pa se je njihova opora rumenemu sindikatu, ki predstavlja tukajšnje protijudske politične struje, še prav posebno pokazala. Vsi namreč dobro vedo, da so ravno ES vodili ostro borbo proti odpustom z dela in da so v ta namen mnogokrat interverovali pri vojaški upravi. Čeprav je bilo tako zvana Delavska zbornica o tem vedno molčala, ji je hotela okupacijska vojska upravitelja dati nekako priznanje za uspešno rešitev tege vprašanja. General Gaither je namreč polical k sebi G. Geppija in mu sporočil, da sprejme predlog DZ o prepovedi odpustov. Pri tem je mislil na odkoz 109, ki ni nikakor resila tega vprašanja, saj dopušča delodajalcem mnogo možnosti, da se mu izognejo. Vse to nam priča, da VU skuša doigniti upad Delavske zbornice, ki usak dan bolj pada, in da je anglo-ameriški imperializmu združeno in močno delovno gibanje trn v peti. Zato bi rad postavil na trdnem noge svojo rumeno agencuro ter s tem postopoma zadržal udarce razrednemu delavskemu gibanju pri nas. Tudi ob prihodu «ljudski prijateljske» ali bolje lažje gospodarske DZ s svojim pozivom, naj se delavci udeležijo sovinitvene manifestacije, zvesto izpolnila ukaz te svojih gospodarjev.

Vse te spletke agentov Delavske zbornice, delodajalcev in okupacijske oblasti ne bodo zlomile odločne volje ogromne večine delavskega razreda, ki bo odločno branil svoje osvajane pravice ter se boril proti vsem spletkam, da bi se iz našega ozemlja ustvarila odskočna deska proti naprednim ljudskim državam in demokratskim ljudskim množicam v Italiji. V vrsto provokacij angloameriške oblasti spada tudi prepoved zborovanja na Garibaldijevem trgu, ki je naperjena proti interesom vsega tržaškega delavstva. Z to znanim geslom, da spomeni zborovanje takega obsega v središču mesta abnormalen problem javne varnosti, je vojaška oblast še enkrat pokazala svoje odkrito protidemokratsko stališče, ki teži za tem, da bi kršila svobodnih in avtarialno delovanje demokratskih organizacij in borbo delavskega razreda za izboljšanje njegovega gospodarskega položaja.

Zato iztrilni odbor ES ni mogel sprejeti predloga gen. Gaitherja, da bi se vrtilo zborovanje na dirkališču Montebello. Delavci in namrečeni v Trstu ino vsi pralico zborovati na mestnih trgih, pa naj to hoče ali neče anglo-ameriška vojaška uprava.

BUKOVEC IVAN - VOJHR

Niso biseri za svinje

In š: «In ti, ki rad bi pel nam: [Narod moj! — si že izmeril njega globokost? Občutili pavec davnih dni modrost? Prepričkan nam, paškal, spev [je tvoj. — In dalje: «Narod vas bo izpjunil kot zavrelec, O, skleno vino! O, v počeni vrči! Strune brez našega glasu! Zvitost strune brez glasu! Prazni, počni vrči! Vino zavrelca!»

Toda nič ne bo neznanovano: «A sodba pojde od moza do moza, od duše do duše, polje sodbe neusmiljena. Na vsake prsi bo trikala, na vsake prsi, na vsake vesti! Oglas, se izpod rebra s svojim oglaš se glasom, brez krinke mora biti glas!»

Filipčić, Cardile, Venier

Naj razveljavijo obsodbo proti partizanom!

Se vedno dobivamo v naše uradni roke prepise protestnih pism, ki jih antifasistične množice, organizacije in kulturni krogi pošiljajo tukajšnji vojaški upravi, polkovniku Gardnerju in gen. Gaitherju ter demokratičnemu angleškemu časopisu «Daily Worker».

V pismu ZPP pravilno poudarja, da je obsodba partizanov v Opčin na denarne kozni navadna žalitev vseh onih tovaršev, ki so padli za svobodo. Istobasno je oblast z izrekom iz sodbe krstila vse one osnovne demokratične svobode, za katere so se predvsem borili partizani. ZPP zahteva, naj vojaška vlada razveljavi obsodbo, kajti tovaršev niso nicesar takega zagrešili, da bi morali biti obsojeni. Morda je kaznivo to, da so se obklesli v svoje slavne obleke, v katerih so se borili za skupno svobodno zmagavo?

Vaščani iz Boršta se upravičeno sprašujejo, kje je ona svoboda, o kateri so nam Anglo-američani toliko pridigali med vojno. Svoja pisma pa vsi antifasističnega zagnatostvom, da sovarno postopanje in preganjanje vojaške uprave nas ne bo ustrojilo, ampak obratno nas še bolj krepi in zdravi je ter nam dokazuje, da je naša borba pravilna. Zato je bodo antifasisti nadaljevali do končne zmagave.

TRŽAŠKI DNEVNIK

KONFERENCA OF OKRAJA DOLINA

Tržaško ozemlje ne bo oporišče anglo-ameriškega imperializma

V izidu okrajnih konferenc OP so se v petek 23. t. m. v Boljuncu sestali aktivisti OP vsega dolinskega okraja. Konferenca je potekala ob velikem navdušenju vseh aktivistov, saj so se zopet zbrali stari borci in znova butili, da oni duh, ki jih je preveljal v težkih dneh partizanstva, še vedno živi, v njih in v vsem našem ljudstvu. Konferenca je bila prava manifestacija čestitosti, miselnosti in je potrdila, da so aktivisti vedno pripravljene; borili se za obrambo pridobitve osvobodilne borbe.

Spregovorji im je tov. Vojo Godina in grisa, politični položaj doma in v svetu, nakar so števili: aktivisti, zbiranje pism, v diskusijo. Obiskovalci so ukrep VU o prošnjah za spremembo političnih primikov in prvotno obliko in zahtevali, da se fasistični zakon razveljavi ter da določa vsi primiki slovenske oblike. Nato so razpravljali o dvojezičnosti, ki je VU neče izjavljati, čeprav jo določa ml. rova pogodba. Pri tem so omenili napis da političski postaji v čisto slovenski vsaj Boljuncu, napis, ki je angleški in italijanski. Kar se tiče dejavne priateljstva je neki tovarš dejal: «Nemožne miselnosti, temveč deo in kruh, neče na en dan, ampak za vse leto». Ob tej priliki so živo razpravljali o zastoji v tržaški industriji in o vse večjem naraščanju brezposelnosti, saj so skoraj vsi prebivalci Brega vezani na deo v tej industriji, ker jih njihova polja ne morejo preživljati. Odkločno so zahtevali da oblasti v tem pogledu kaj ukrenejo, ne pa da celo obgledu in industriji zavestno zavirajo, da si zagotovo tržiča za svoje proizvode.

Po diskusiji so sledile volitve 5 članov v tajništvo okrajnega odbora OP. Končno so aktivisti zaglasovali naslednjo resolucijo: «Aktivisti OP okraja Dolina, zbrani na konferenci v Boljuncu dne 23. januarja 1948, ugotovljajo, da sta odnos in postopanje angloameriških oblasti s Slovenijo, ki žive na Tržaškem ozemlju, skrajno nedemokratično. S svojo politiko nacionalnega zatiranja spravlja okupacijsko oblast Slovenijo v političnem, gospodarskem in kulturnem pogledu v nezdravni položaj.

V neomajnem zaupanju in Osvobodilno fronto, ki nas je vodila skozi najtežje preteklosti narodno osvobodilne borbe in ki je edina in prava naslednica tradicij odporu primorskih Slovencev proti fasistični Italiji, se bomo še tesneje združili in se bodo držali besede.

Večno se najde v Trstu dovolj denarja, ko je treba podpirati naše šoviniste in esule; nekateri pa ga imajo na razpolago celo za gradnjo cerkva v tistih krajih, kjer niso ravno najno potrebni. Nihče od teh pa v vojaško upravo na čelu nima nikoli denarja za stvar, ki bi koristila ljudskim množicam. G. Gaitherju bi svetovali, da bi si prijel ogledat, v kakšnih razmerah živi ljudje v tržaških predmestjih in še posebej v hileh estrateja na Kolonkovicu, potem bi verjetno razumeli borbo našega ljudstva za svoje pravice.

strijali in se se odločneje borili za demokratizacijo Tržaškega ozemlja, za naše pravice in za svoboden različni gospodarski in kulturni gospodarski in kulturni razvoj. Utrjevali bomo pridobitve narodno osvobodilne borbe, ki smo si jih skupno z ostalimi narodi Jugoslavije in našo domovino Slovenijo pridobili.

Nadaljevali bomo neizprosno borbo proti fašizmu in vsem podpretnikom imperializma, zlasti proti tako imenovani «Slovenski demokratični zvezi», ki jo sestavljajo razni delogardistični in podobni izdajalski posamezni temni elementi tržaških Slovencev.

V svesti si, da pomeni pojava te skupine poskus razbitja vsenarodni

Osobodilne fronte in slovenske enotnosti na Tržaškem ozemlju, izjavljamo, da ne bomo dopuščali zastupljanja in izdajalskih poizkusov tega našemu slovenskemu ljudstvu svobodnega podpornega imperializma.

Tudi za nas Slovence okraja Dolina je in do Osvobodilna fronta v okviru SIAU edini borec za pravice slovenskega ljudstva. Skupno z italijanskimi demokratičnimi množicami bomo preprečili kolonizacijo in pretvarjanje Tržaškega ozemlja v vojaško oporišče anglo-ameriškega imperializma.

Zivela Osvobodilna fronta! Zivela Slovensko-italijanska antifasistična unija! Smrt fašizmu - svoboda narodu!

Zimska pomoč

Zadnje dni se vrši akcija za zimsko pomoč brezposelnim in upokojevcem in tej akciji so se najbolj odzvali ravno delavci, čeprav žive v težkem gmojnem položaju. Zamislil delavcev in njihovih sindikalnih organizacij; pa so se polastili krogli, v katere delavci nimajo preveč zaupanja, ker vedo, da ravno ti krogli delajo na tem, da bi zamrila tržaška industrija in bi brezposelnost še bolj narasla.

Tako tujeemu vsak dan po radu počva za prispevke in vidimo preko mestnih ulic na transparentnih napisih, kaj ljudstvo pomaga brezposelnim. Nihče ne nasprotuje tej pomoči, toda delavci pravijo, da bi bilo treba najprej odstraniti vzroke brezposelnosti, ne pa skušati samo ublažiti njene učinke. Če je oblastem toliko na tem, da se po pravi gmojni stanje brezposelnih, naj jim priskrbe deo, kar ni nikoli nemogoče, poleg tega pa naj prišlo delodajalca, da prenehajo z odpust, s t. pr. tem naj omejnimo le, koliko družin je še brez stanovanj in koliko delavcev bi lahko zaposlili pri gradnji novih hiš. Če je toliko denarja za razna opevalna dela, čemu ga ne bi bilo za bolj karšne namene?

Delavci se tudi sprašujejo, zakaj ni v obdobju za zmsko pomoč več njegovih zastopnikov, ki bi nadzorovali razdeljevanje te pomoči, tako da jo dobe ravn potrebni, ne pa rami esuli, med katerimi imajo mnogi dobro služo. Mnogi delavci

Pred kongresom političnih preganjancev

Nihče ne bo šel preko volje ljudstva

Danes ob 9 uri bo v dvorani kni na ideales pri Sv. Jakobu predkongresna konferenca bishih antifasističnih preganjancev.

Po skoraj treh letih, odkar se je končala vojna, je bolj kot kdaj koli potrebno, da sklenemo svoje vrste, da se združimo vse v obrambo tistih cloceanskih pravic, do katerih imamo pravico po tako težki in trpijnja polni poti.

Ob koncu vojne so dejali in mi smo jim verjeli, ker si drugace nismo mogli predstavljati, da je fašizem šel za vselej, da se ne povrne nikoli več in da bo odslej zavladala na svetu prava demokracija.

Toda če se je zrušil stari fašizem, je pustil svoj zalogi, ki je potem, zlasti v Trstu, pod blagohotno zaščito okupacijske uprave razbohotila in sedaj z bombami razgraja po tržaških ulicah. Slovenski clovek, ki je skozi 25 let moral trdati in prenašati najhujše napade fašizma, mora sedaj od istih ljudi, ki pa so si zato priliko nadedli znamenje demokratične nastave, zopet čuti zavliko «Slovan»; zopet mora tvegati, da ga pretepejo na ulicah, če govori po slovensko, ali da mu nastopijo ponovi bombo pod okno.

Ali smo se zato borili? Ali je bilo vse naše trpljenje zaman in to ostalo še vedno pri starem? Ne, ne more in ne sme ostati pri starem, pa tudi če bomo morali borbo z novo prijeti. Z golimi pestmi, z našo voljo in z našo neomajno vero smo premagali stari fašizem, s isto voljo in vero v same sebe in v clovaka, bomo premagali tudi neofašizem. Da si osemsto nato preteklosti, naj navedem to odklonke je spominov tov. Mirka Kosmine iz Nabrezine.

prevečati. Nekateri so imeli solze v očeh. Cakali smo in čakali. Toda naši rabili so ostali na svojih mestih, samo fasistične uniforme so slekli in znake so poskrili. Drugo je ostalo po starem. Namesto domov, so nas odpeljali v taborišče v Monte Notte v Italiji, kamor smo se vozili 3 dni z vlakom. Takoj po prihodu nas je poveljnik taborišča zbral na dvorščici in nam zagorabil, da bo nas dan ravnal po njegovih ukazih. V taborščici nas je bilo okrog 1400 in med temi mnogo izpod 14 let. Za hrano smo dobivali po dvakrat na dan na vodi kuhano zelenjavo.

Prišel je 8. september. Vse je vplodilo miru. Čez dva dni pa smo videli Badoglijeve vojske, ki so odvrgli puške in bežali, čes da se bližajo Nemci. Res so prišli z avtom 4 Nemci, Vojakov, ki bi nas morali čuvati, pa je bilo okrog 80.

Poveljnik taborišča je takoj pristopil k poveljniku štirih Nemcev in mu dejal, da so tukajšnji interniranci vsi banditi-partizani. Na podlogi tega izjav so nas potem Nemci se prihodnjem mesecu odpeljali v Nabrezino, kjer so mnogi od nas pustili svoje življenje in skoraj vsi svoje zdravje.

Dovolj je bilo suženjstva. Tako je bilo že ob samem začetku. Taki ljudje, kot je bil omenjeni poveljnik taborišča, so tudi v Trstu začeli vedno bolj dvigati glave in sedaj bi zopet radi vedrili in oblačili, kakor v ranje dnevih Mussolinijevih časih. Toda politični preganjanci in z njimi vse demokratično ljudstvo so si suženjstva in zatiranja, strnili se bomo v močnejši zid in se uprli neofašizmu, ki se skriva pod obleko tako zvane zapadne demokracije in dolarskega imperializma. Do tu in nič več! Nihče ne bo šel preko volje ljudstva.

Radijski sporedi TRST II (m 238,6/Kc 1260) v nedeljo 25. januarja. 7.29. Otvoritev. 7.30. Kolodar. 7.35. Jutrjana glasba. 7.45. Napoved časa in poročila. 8.00. Jutrjnji glasbeni pozdrav. 8.30. Zaključje. 9.30. Kmetijska oddaja. 10.00. Maša od Sv. Justa (15 minut klasične glasbe). 11.15. Iz Dvorakovih komornih del. 11.30. Priglasje. 11.45. Reprodukcijska glasba. 12.45. Napoved časa in poročila. 13.00. Glasba po želji. 14.00. Laha glasba. 14.15. Pregled tiska. 14.29. Citanje sporeda. 14.30. Zaključje. 15.30. Otroška oddaja. 17.00. Nedeljska popoldanska glasba. 18.00. Grieg. Sonata v a molu za čelo in klavir; izvajata Bogomil Cahovin in Juraj Murajec (prenos iz Ljubljane). 18.30. Narodopisno predavanje. 18.45. Vasilji godci. 19.00. Zbor iz Barokove. 19.20. Orkestralna glasba. 19.45. Napoved časa in poročila. 20.00. Iz obdobja sveta. 20.45. Kulturni utrinjci. 21.00. Vesela oddaja. 21.30. Laha glasba. 22.00. Vokalni koncerti: Bludski - Simeoni; 22.30. Plesna glasba (Ts 2). 22.35. Napoved časa in poročila. 23.30. Citanje sporeda. 23.35. Polnočna glasba. 24.00. Zaključje.

KOLEDAR
Nedelja 25. januarja
Trpinir
Sonce vzhaja ob 7.34, zahaja ob 16.58. Dolžina dneva 9.24. Luna vzhaja ob 15.42, zahaja ob 7.19.
Jutri 26. januarja
Pavla, Vaslav

KONCERTI
Šola Glasbene matice v Trstu
V četrtek 30. t. m. ob 20 uri bo priredila glasbena šola svojo prvo javno produkcijo gojenca v Kinu ob morju.
Nastopili bodo gojenci klavirskega in violinskega oddelka in zaključeno še oddelke za komorno glasbo.
Opozarjamo še danes na ta pomemben dogodek, ki se tiče glasbene pedagogike delovanja in glasbene šole in vabimo k udeležbi, ki se zanimajo za naš glasbeni napredek, posebno pa stari gojenci, njih znanje in prijateljstvo.

PRESKRJA
Razdeljevanje tobaka. Med 26. t. m. in 1. februarjem bodo začeli delati na odrezkih 5 po 50 gr cigarete FIB po 130 lir, 20 gr mesnega tobaka po 75 lir za zavoj ali pa 20 gr cigarete Macedonia po 170 lir in 10 gr cigarete Nacionalni po 140 lir za paket; 10 gr cigarete ALFA po 100 lir.
Izredna delitev sladkorja za brezposelne, upokojene in revce. V ponedeljek 26. t. m. se bo začela izredna delitev po 1 kg sladkorja na odrezek «40» prednostnih nazivov brezposelnih, upokojenec in revce.
Koniec razdeljevanja 10. februarja. Cena: za mesto 230 lir, za poddeležje 232 lir.
Sladkor bodo razdeljevali spodaj imenovane prodajalne «La Providence»: Ul. Gioia 6 (pri glavni polici) od 8-12 in od 14.30-17.30. Na trgu v Venetu, ul. Udine 73, ul. Mizio (Sv. Vid), ul. Cesarja (pri postaji Sv. Andreja) od 8 do 12.30 in od 16 do 19 ure.

Pevski in dramski večer pri «Simonu Jenku»
V torek 27. t. m. ob 20.30 urah gostovala pri «Simonu Jenku» dvorani K. K. Kraljičevski pevski zbor in dramski odsek prostovoljne družine «Ankar».
Spored bo obsegal umetne in narodne slovenske pesmi ter Čehovo enozaključno «Snubac».
Vabljani vsi.
K. K. pri Sv. Soboti priredi 12 let na Crni vrh pri Idriji. Prijav se sprejemajo do vključnega ponedeljka 26. t. m.
Odbor za določanje cen sporeča, da je Vojaška uprava odobrila povisane za 5 lir tramvajskih vozništvov za 25 in 1. februarja t. l. Povšek gre v sklad za zimak po moč.

ENOTNI SINDIKATI
Zveza ES vrtarjev. Vsi upokojevcem vratarjem naj se zaradi informacij zglasne v uradih v ulici Imbrani 5, s seboj naj prinese pokojninsko knjižico.
Gradbena stroka. Vsi zapnikni naj se zglasne v ponedeljek 26. t. m. ob 18. na sedežu v ul. Imbrani 5.

IV. plenem ES
Jutri, ponedeljek 26. t. m. ob 18.30, bo v ul. Conti 11 IV. plenem Enotnih sindikatov. Vabljani so vsi upravni odbori strokovnih zvez, tovarniški odbori, podobdori in zavorniki.

Ustanovni kongres SIAU
Danes 25. t. m. ob 9 uri dopolnimo se v naslednjih štiri okrajih ustanovni kongresi SIAU:
I. okraj v krožku «Perossa», VI. okraj škedenj v Domu kulture, VII. okraj Sv. Ivan v krožku «Škamperles», VIII. okraj v krožku «Poligrafici» v ul. Trento.

Šah
Jutri, v ponedeljek 26. t. m. se bo v dvorani K. K. Kraljičevski začel šahovski turnir in organizaciji ZAM-A. Turnir se bo začel ob 18.30. Vsi ljubitelji šahovske igre, ki žele sodelovati pri tem turniru, se lahko vpisujejo pri rajonskem sedežu ZAM-A v Domu pristaniških delavcev.

„Singer“ šivalni stroj
garantirano dober, za 12.000 lir, drugi stroj «Singer» z okroglim čolnikom, pogreljiv, ter razkošni z modernim čistivom PO ZELO UODNI CENI.

ZASTOPNIKA resnega
aktivnega, vpeljaneč v vinom, sa TRST in OKOLIKO Bčemo. MIHELIN - Ulica Valdirio 22

ZAHVALA
Vašem, ki ste v tako lepem številu spremlili na njegovi zadnji poti našega nad vse ljubljenega sina, brata VINKA MILANIČA vodnika NM, ki nas je zapustil v cvetju mladosti, star 22 let, se najtopleje zahvaljujemo. Posebno zahvalo narodni milici, častni duhovščini, pevskemu zboru iz Komna, darovalcem vencev in cvetja, Voljeji grad 22. 1. 1948. Zalujoča družina MILANIC.

ZAHVALA
Vsem, ki ste v tako lepem številu spremlili na njeni zadnji poti našo ljubljeno mamo Marijo Kogoj roj. Kolarič se najtopleje zahvaljujemo. Posebno zahvalo vsem zdravnikom, ki so z zdravili, uslužbencom ljudske založbe, trvdki Čaharja, kulturnim krožkom «Zvezda», «S. Škamperles», «Lonjor» in «Katičar». Trst 25. 1. 1948. Zaluječ, MOZ in OTROCI.

KINO NA OPČINAH
predvaja samo DANES v nedeljo 25. t. m. polastni film Dr. Yeckill in gospa Hyde

V PONEDELJEK - TOREK
na nekaj Trzanzu podobnega V SREDO in ČETRTEK
za zanimivo kitajsko zgodbo V SOBOTO pa nekaj izredno lepega V NEDELJO začetek ob 16 uri, ob DELAVNIKI ob 18 uri. Ogledajte si ta pester spored!

Danes vsi v Nabrezino
kjer priredi dramski odsek prov. družstva vsevoligro v treh dejanjih

PRI BELEM KONJIKU
Sodeluje NABREZINSKA GODBA. Predstavi ob 16 in 20 uri. Prodaja utorjona danes od 10 do 18 ure na blagajni blagajne.

Po prihodu "ladje prijateljstva"

Naj je še tako skrito, vse postane očito! Izvedeli smo, da slado priateljstva ni pripeljala paketov, kakršne so slikali (morda pa je bil samo eden našič zavojev fotografiranj), temveč moko (katere kvaliteta menda tudi še ni potrjena, ali je na visini, ki jo je označila propagandna), suhi grah in beli fižol (znam iz vojnih časov) ter kondenzirano mleko v papirnatih školjki. Vsa pošiljka pa ne znaša ravno 200 ton, temveč le 190 do 195 ton. Čujs se tudi, da so en vagen prijateljstva poslali v Videm.

Tovariši niti oigaret niti čokolade in sladkorja, kakor so dejali. Pa saj tržaško delovno ljudstvo za enkrat še ne restriktira na vse močje dobe - le dela in poštnega zasluzka si želji - pa ne samo za en paket in za en dan - temveč za vse leto in vsa leta. Kljub vsemu pa so Tržičani ameriškega ljudstva hvaljevali za njegovo resnično velikodušnost, ki pa nima nobenega opravka s protimperialističnimi in fasističnimi manifestacijami ob prihodu slado prijateljstva in po njem.

Zenske ekipe: igrišče DSZ ES ob 8 Tomazič B-Fent; igrišče COL ILVE ob 9 Col ILVA-Magdalenca; poč v Skorklja.

Start za tek čez drn in strn bo ob 10 uri Tek čez drn in strn na 3 km progi samo za moške v organizaciji S. K. Sv. Alojza; se bo začel ob 10 uri. Zbor atletov je ob 9 uri pri zgoraj navedenem klubu.

Tri tekme v odbojki Danes ob 9 uri se bo na igrišču «Tomazič» začel prvi de. dvodelnega turnirja v odbojki. Spored je sledeč: ob 9 uri Lonjor-Sv. Ivan; ob 9.30 Elektra-Skorklja; ob 10 Greta-Tomaž.

Obvestila PRIJAVE ZA ISTRSKO PLENSTVO I. SKUPINE. Športni center ZDTV za Istrvo vabi vsa istrska športna društva, da prijavijo svoje nogometne enajststorce za prvenstvo istrske prve skupine. Prvenstvo se bo začelo, čim se bodo zaključile prijave, ki se sprejemajo do vključnega 30. januarja t. l. Prijave sprejema tajništvo ZDTV v Koprju, ul. Spangaro (bivša hiša Senica) dneвно od 11 do 17 ure.

Tečaj za nogometne sodnike. Tajništvo nogometnega odseka obč. zveze športnike, da se je sodniški tečaj za sobel. Teoritski pouk je na sedežu koprske ZDTV (bivša hiša Senica) vsak dan od 20-21 ure razen sobote in nedelje. Tečaj bo trajal 15 do 20 dni in se bo začel začetka februarja. Vsem je stari mnogo dobroga in še vedno na roko malim kmetom in delavcem. Zato so ga lepo tudi za mestnega poslanca. Danes mu vsi znanci in prijatelji kičajo: «Na našo zmagavo!»

Dnevni vlom v trgovino sred. mesia

Ceprav so se devilji zadnje čase nekaj manjšega pocenili, vendar so sklenili tavor, da si jih bodo preskrbeli še bolj poceni. Tako se je prejšnji dan med 13 in 15 uro ustavlil neznan avto pred trgovino s čevlji v ul. Mazzini št. 24, ki je last Stecherja Romena. Ker je bila trgovina zaradi opoldanskega odmora zaprta, so jo enostavno odprli s posrejenimi ključi in si tam mirno izbrali 85 parov čevljev najboljših vrst. Nabrano blago so zložili lepo v svoj avto in se nemoteno odpeljali. Ko je prišel gospod Stecher ob 15 uri odpirat trgovino, se je nemalo

Josip Negode - devetdesetletnik Danes praznuje v Ljubljani devetdesetletno rojstvo Josip Negode. Rodil tržaški jami in kulturni delavec. Znanil se je pri Sv. Jakobu in se kasneje preselil k Sv. Ivanu, kjer se je poročil z Marijo Jurkčič in tu živel vsa do leta 1916, ko se je preselil v Ljubljano. Dvoril je industrijsko slo, nakar se je posvetil kiparstvu, katerega je tako vzljubil, da je se le dni klesal nagrobne spomenike. Josip Negode je bil vedno zavezen Slovenec. Na njegovi hiši pri Sv. Ivanu je vsako nedeljo in praznik plapolala slovenska zastava in tudi sedaj je izrazil željo, da bi ob njegovih 90-letnici rojstva znova zaviharala. Toda zastavo ni izobesil le na svojem domu; po njegovi volji je slovenska zastava večk-ast zaplapolala tudi na stolpu v Boisketu in na drevesu stredi Akvedukta nasproti gledališču Rossetti.

Njegovo politično in kulturno delo je bilo skupno s Cenjarjem, Straob in njegovim prihodu k Sv. Ivanu je bil skupno s Cenjarjem, Straob, Krizanom in Dolnarjem ustanovitelj in prvi tajnik društva «Edinosti in desna roka Antona Trobca. Prvi čitalnica je nastala v njegovi hiši. Kako neumorno je deloval, priča dejstvo, da je bil v odboru vseh tedanjih slovenskih kulturnih društev. Deset let kosnje se mu je pridružil nepoznani učitelj Anton Grmek. Z njim sta ustanovila novo čitalnico, dramatsko društvo, tamburšiki in pevski zbor, Sokola in Narodni dom. Njuno delo je silno razburilo tedanja strupeno italijansko sovništvino hitlo (skamoros), ki se je bala prebujanja tukajšnjega slovenskega štija. Toda vsi njihovi izbruhli in napadi so bili zaman. Negode se ni ustrašil in ni klonil. Negode je tudi nastopal v ravnih vlogah. Prevejal je na naših odrih lastne in druge kuplete na račun nezavestnih Slovencev, da je to marsikoga privedlo do spoznanja. Bil je tudi glavni junak v mnogih igrah, nastopal je v gledališču Rossetti, Armonia, Fenice in kasneje v Narodnem domu. Med domačini je bil zelo priljubljen. Vsem je stari mnogo dobroga in še vedno na roko malim kmetom in delavcem. Zato so ga lepo tudi za mestnega poslanca. Danes mu vsi znanci in prijatelji kičajo: «Na našo zmagavo!»

Potrjena obsodba agencija Cellija

Tukajšnje kasalsko sodišče je večkrat obravnavalo prizv. Ernesta Cellija, bivšega agencija Zogianega inspektorata iz ulice Belloguardo. Proti obdolženemu protinega sod. č. k. ga je 22. oktobra lanskega leta obdolžilo vsašed ropa na 1 leto in 3 mesece ješe ter na plačilo 2200 lir globe. Kasalsko sodišče je večkrat obsodbo potrdilo, obenem bo vsled tega mož moral še plačati sodne stroške in 2000 lir posebnih stroškov.

Čitatelji «PRIMORSKEGA DNEVNIKA» Dopsujete v svoj edini dnevni list!

Denar skozi okno Tudi kadar ni burje, lahko odleti denar skozi okno in zato ga je treba vselej dobro zapreti. Tako si je gotovo mislil prednočnim 35-letni Rimazij Narciso, ko je pršel na svoje stanovanje v ul. Università in tam ugotovil, da so mu v njegovi odprtosti neznan tatovi, ki so pršili v sobo skozi okno, odnesli iz omare denar, ki ga je tam hranil. Tako je prišel R. Naldini ob čedno svoto 110 litov.

KINO Denar skozi okno. 14.00: «Trzanzovo zmagoslavje», J. Weismueller. ROSSETTI. 14.00: «Crna nareca», Deborah Kerr, Sabu. FILODRAMMATICO. 14.00: «Usodna dolina», G. Garson, G. Peck. PENNE. 14.30: «Trzanz v New Yorku», J. Weismueller. ALABARDA. 14.00: «Miletofov roman», J. Crawford, J. Garson. GARIBALDI. 13.30: «Bela divjakinja», Maria Montez in Sabu. MASSIMO. 14.00: «Vitez masčevalca», C. Bennett, E. Cabot. ARMONIA. 14.00: «Prisega kazenjeva», H. Bogart, M. Mirgan. ODEON. 14.00: «Gvetka, ki jo nisem utrgal», Charles Boyer, Joan Fontaine. IDEALE. 14.00: «Petoro suženj», B. Davis, H. Bogart. MARCONI. 14.00: «Jutri bom tvoja», Virginia Field. SAVONA. 14.00: «Lady Hamilton», Vivien Leigh, L. Olivier. IMPERIO. 14.00: «Usodni plamen», B. Calvert. NOVO CINE. 14.00: «Srebrne drsalke», Belita in P. Mursion. RADIO. 14.00: «Poročje sem se s darovnico», Fredrik March. CENTRALE. 14.00: «Pitole streljajo», O.'Brien in J. Newell.

KINO OB MORJU. 14.00: «Trzanzovo zmagoslavje», J. Weismueller. ROSSETTI. 14.00: «Crna nareca», Deborah Kerr, Sabu. FILODRAMMATICO. 14.00: «Usodna dolina», G. Garson, G. Peck. PENNE. 14.30: «Trzanz v New Yorku», J. Weismueller. ALABARDA. 14.00: «Miletofov roman», J. Crawford, J. Garson. GARIBALDI. 13.30: «Bela divjakinja», Maria Montez in Sabu. MASSIMO. 14.00: «Vitez masčevalca», C. Bennett, E. Cabot. ARMONIA. 14.00: «Prisega kazenjeva», H. Bogart, M. Mirgan. ODEON. 14.00: «Gvetka, ki jo nisem utrgal», Charles Boyer, Joan Fontaine. IDEALE. 14.00: «Petoro suženj», B. Davis, H. Bogart. MARCONI. 14.00: «Jutri bom tvoja», Virginia Field. SAVONA. 14.00: «Lady Hamilton», Vivien Leigh, L. Olivier. IMPERIO. 14.00: «Usodni plamen», B. Calvert. NOVO CINE. 14.00: «Srebrne drsalke», Belita in P. Mursion. RADIO. 14.00: «Poročje sem se s darovnico», Fredrik March. CENTRALE. 14.00: «Pitole streljajo», O.'Brien in J. Newell.

KINO V NABREZINI. Samo v ponedeljek: «Boverki gansters», a

FIZKULTURA

Danes tek čez drn in strn pri Sv. Alojziju

Vrsta zanimivih srečanj v košarki, nogometu in odbojki - Prve smučarske tekme ZDTV v Bohinju

Sneg je zapadel v Sloveniji in zaradi tega je Zveza društev za telesno vzgojo organizirala smučarski zlet s tekami: na 8 km moški progi ter na 3 km ženski progi. Tore dneves se bo odločilo, s čer da deo od Trsta o prvih mestih smučarske lestvice naših športnikov. Kakor poročajo, se je prijavilo že 42 športnikov in mislamo, da se bo marikatere še pridruži še prijavljenim smučarjem.

Vprašanje, ki bo šele danes rešeno je: kdo s bo priobori Zimski pokal? Tudi v Trstu bo vse polno športničk dogočkov. Tako bodo nogometne tekme za vse kategorije z izjemo seveda za prvenstvo Tržaškega ozemlja, ker v Trstu pr.manjkuje športnih igrišč. Tudi odbojkarji in košarkarji bodo danes pršli na svojo račun.

Zopet dogodek za naše lahkočestne. Danes se bodo zopet razni Bembi, Tessera itd. pomerili med seboj. Gotovo j, da prvo mesto ne ude se preskušatemu Bembiu, razen seveda, če se mu ne pripeti, kakor preteklo nedeljo, kakšna neprilika.

Tudi moštvo Ponzana LJ. se bo danes na Reki srečalo daleč od svojih navijačev z borbeno enajststorce Kvarnerja. Jasno je, da se je moštvo začelo resno pripravljati za nastopjevanje jugoslovanskega nogometnega prvenstva, kar bodo gotovo vsi ljubitelji našega nogometa vzeli z veseljem na znanje, kajti igralu bodo imej, priliko občudovati v hitro in borbeno enajststorce, ki po vseh mestih Jugoslavije tako častno zastopa barve našega mesta.

Današnji športni spored - nogomet Prvenstvo Tržaškega ozemlja: V Nabrezini ob 14 Nabrezina-Magdalenca, v Ankaranu ob 14 Mijeje-Ko-italijanci; v Koprju ob 14 Aurora-Prstaniški kl.; v Idriji ob 14 Izola-Ponzana; v Piranu ob 14 Piran-Sv. Ana; v Umagu ob 14 Umag-Rojan. Okrajno nogometno prvenstvo: Igrišče v Zavljan ob 14 Arzenal-Col ILVA; Igrišče ORDA ob 12 Sv. Marko-Sv. Vid, ob 14 OMMESA-Veneta; Igrišče na Opčinah ob 10.30 INAM-Tlaškari; ob 12 Aquila-Ko-italijanci; Igrišče v Nabrezini ob 10 Greta-Proleter. Istrsko okrajno nogometno prvenstvo: v Koprju ob 12 Aurora-B-Izola B; v Dekan h ob 14 Olimpija-Partizan; v Brtonigoli ob 14 Brtonigla-Petrovija; v Fiorinih ob 14 Fiorina-Umag B; v Novigradu ob 14 Novigrad-Zašita. Prvenstvo I. skupine: v Nabrezini ob 8.30 Pr morje P. K. B-Col ILVA B; ob 12 Rinaud-Sv. Marko; na Opčinah ob 9 Univerzal-Redivo; ob 14 Rocoli-Skoljet. Košarka Prvenstvo Tržaškega ozemlja - moške ekipe: igrišče DSZ

Aleksander Sergejevič Puškin

ČRTOMIR ŠINKOVEC

Letos proslavljajo sovjetski narodi in z njimi ves kulturni svet 110. obilnico smrti znamenitega modernega ruskega književnika Aleksandra Sergejeviča Puškina.

Aleksander Sergejevič Puškin, ki ima za rusko književnost teli pomen, kakršnega ima za slovensko France Prešeren, se je rodil 26. maja 1799 v Moskvi kot sin nižjega plemiča, moža starega ruskega kova; njegova mati pa je bila vnukinja Ibrahima Hanabala, tako znanega zamorosa Petra Velikega.

Mladi Puškin je že v zgodnjih letih kazal veliko nadarjenost. Ker je gojil željo izobraževati se in ker je bila za plemiče takrat navada, ga je oče poslal na licej v Carsko selo. Tu je prve štiri leta študiral v znanjnih svetov. Nudila se mu je prilika, da se je seznanjal z različnimi ljudmi. Poleg tega pa se je spomnjal z znanostjo, zlasti z zgodovino ruskega naroda in ruske književnosti.

Leta šolanja v Carskem selu so bila za Puškina posebno važna. Revolucionarno meščanstvo zapadne Evrope je poseglo v borbo za svoje pravice in slavilo zmago nad fevdalizmom. Zlasti Francija je bila žarišče naprednih idej. Na dogajanje na zapadu pa so gojenci liceja v Carskem selu gledali s prijateljskimi očmi. Na tistem so bili pristaši francoske revolucije. Veselili so se upornikov po drugih državah, ki so se dvigali, da vržejo fevdalizem in tlačanstvo. S Puškinom na čelu so odpravili napredna načela in obsodili hkratu temoto ruskih fevdalnih razmer in krivično ravnanje brezvestnih oblastnikov z preprostimi ljudstvom.

Puškinovo pesniško idealizem je začel alati s spoznanjem s pesnikom Delvigom, ki mu je bil najboljši prijatelj. V mentorstvu z njim je Puškin začel pesništvo. Svojo prvo pesem je objavil star komaj petnajstlet. Bila je to poslanica »Prijatelju pesniku, ki je vzbudila veliko pozornost. Odkril se nam je nov talent! Je nekaj let poezije velikim pesnik Zukojski in postal dostojniemu Puškinu svojo silo s posvetilom: »Zmagovalcu učencu — premagani učitelj. S tem je priznal Puškino prvo mesto v ruskem pesništvu.

Ko je Puškin s osemnajstim letom dovršil licej v Carskem selu že kot priznani pesnik, je stopil v službo pri zunanjem ministertvu. Tu se mu je nudila prilika, da je od bližje opazoval tedanje politične razmere. Gniloba, ki jo je videl, ga je vspodbudila, da je pisal epigrame in politične pesmi ter z njimi vspodbujal tajne organizacije med napredno rusko inteligenco. Z zgodim sarkazmom in ostro satiro navdihnjene pesmi naslovljene na carsko, so se v prepisovanjem tajno širile med ljudstvom.

Ta in podobne Puškinove pesmi proti samodržstvu, ki so se naglo širile po Rusiji, niso ostale prikrite carski policiji. Začela ga je zalezovati in budno positi na delo mladega revolucionarnega pesnika. Toda Puškin se ni ustrašil, kot junak se je postavil v borbo proti krivici. Zato je moral v pregonstvo. Car ga je hotel pregnati v Solovki samostan, toda slavni kritik Karamzin in prijatelj Zukojski sta se zavezala zanj, da se je pregonstvo spremenilo v premetavanje v Odeso. Tako je Puškin spomaj dežele ob Crnem morju. V Odesi se je tudi seznanil s pesnikom Rafajevskim, kateri je bil najboljši poznavalec angleškega pesnika Byrona in je tudi selo uplival na prve Puškinove pesnitve. Zato ga je s Rafajevskim ovesalo tesno prijateljstvo.

V pregonstvu v Odesi je Puškin napisal eno izmed svojih najlepših in najprezreteljivših balad »Črna šila«, v kateri s vso pesniško silo genija posega v problematiko ljubezenske prevare. Kmalu na to je bil zaradi nezmenjenih nazorov odpuščen in pregnan na materino posestvo v vas Mihajlovsko. Tam je bil zaradi brezobščevja tarčen naderstvu menihom, a zaradi politične nevarnosti surovimi carskim žandarjem.

Zalost in beda sta pregnanega pesnika težili s neutišnim hrepenenjem. Samota ga je ubijala; hotelo se mu je sveta in življenja. Toda ga je spetela vedno v dolostneje niti osamljenosti. Vzbujali so se mu sladki spomini na prvo ljubico, na Ano Petrovno. V duhu je živel pri prijatelju Adamu Mikielciacu, slavem poljskem pesniku, ki je ravno tako kot on, užival grenkosti pregnanstva. V dneh najtežje obupa se je spomnil na Caadajeva, pomnejšega slavnega ruskega misleca, ki je s svojimi nazori močno uplival na pesnikovo politično usmeritev in nasiranje. Puškin je živel in hrepenel za dobrim, vkleknjen v postu carskih žandarjev v strašno mrežo sužnja, nad katerim beži mrko oko tiranstva.

Visek pesnikovega dela v pregonstvu v Mihajlovskom pa je pesnitve »Vasa«, v kateri je Puškin upodobil svo lepto vasi in vse zlo tlačanstva. Bila je kot nalašč, da so jo uporabljali delezbristi za agitacijo. Pesnik v njej napada krivično absolutizem in se zavezuje za odpravo tlačanstva. Sela leta 1876 je bila objavljena v celoti in je kot taka biser avtorske poezije.

mi je bilo mnogo Puškinovih prijateljev in licejskih tovarišev. To ga je nemilo presunilo. Carju Nikolaju I. je napisal epigram, za kateri ga kritična krivica nedolžno prelite krvi borov za svoobodno tlačnega ruskega ljudstva.

Car Nikolaj I. si je hotel utrditi oblast, pridobiti ugled, pomiriti upornike in si pred svetom umiti krovne roke — zato je leta 1826 epomilostil Puškina. Poklical ga je v prestolnico ter postal sam njegov cenzor. V resnici pa je pesnik prišel še v hujše suženstvo pod nadzorstvo žandarmerije. Ta svoboda je bila hujša kot pregonstvo. Car mu je cenzuriral pesmi tako, da jih sploh ni mogel objaviti. Le nekateri je objavil brez podpisa ali pa kot prevoda. Polcija ga je posevda zalezovala, nikamor mu niso dovolili odpotovati. Odpiral so njegova zasebna pisma, bil je v ječi pod najhujšim varuštvom. Ko Puškin ni videl nikjer rešitve, je zaključil: »Hudič mi je namenil, da sem se rodil v Rusiji z dušo in talentom! V zagrenjeni osamljenosti je pregnanim prijateljem dekabristom v Sibiriji napisal pesem »V Sibirijo« in jo je odpisal v obliki poslanice. Odgovoril mu je pesnik Odojevskij s pesmito, v kateri je preročil vpra: »Iz takre bo zagorel plamen!«

Sam Puškin si je svet, da mu tedanja buržoazija, gnala in pučila, ne bo dala priznanja. Toda nad tem se ni žalostil, saj mu ni bilo do priznanja tepova. To pravemu pesniku niso poznaje časti, zakaj pravi pesnik je sam svoj sodnik. Sam se nagrada za svoje delo, ko ga najstrože presodi.

Se težje razočaranje je zadelo Puškina z neuslišano ljubeznitjo do Natalije Gončarova, ki jo je bil zasmubil leta 1829. Pesnik ni mogel prenesti pekla v sebi. Preveč globoka je bila srčna rana, da bi mirno šel mimo nje. Spobegnil je iz okolice, ki ga je spominjala na ljubljeno dekiloo. Stojal je kot vojak v vojno eooper Turke in so udeležil bojev.

Po povratku iz vojne je Natalija Gončarova ušla Puškino ljubezeni in se z njim poročila. Da bi imela Natalija, ki je bila izredna lepotica, dostop na dvor, je car imenoval pesnika za svoj-ga sobarja, kar je bilo zanj hudo poniževalno. Plemstvo je zato zviška gledalo na pesnika, ki mu je bil zaradi pravico ljubeznosti nájub. Radi bi se ga bili iznebili. Da bi ga odpravili iz

svoje okolice, so spletili laži okrog njegove žene. To je bil zanj smrtni udar. To je strašno: ali ga tudi žena vara? Osamljeni, od dila in preganjanja utrujeni Puškin, ni videl rešitve. Z mirnostjo pravčnika in modroca je napisal »Stance«, v katerih izliva val svoje duševne bolečine. Toliko žalostna, ljubljena žena ga ni mogla osrečiti. Vse njegove pesmi

iz tiste dobe izražajo prečudno udanost v usodo. Po tolažbo se vrne v rodno selo in ponovno čuti srčno mladost, kjer je kot izgnanec preživel dve leti v smrti.

Ko se Puškin vrne v strupeno okolje carskega dvora, se znova z žalostjo zavze svoje grozotne usode. Okrog njega se zapletajo mreže laži, ki ga hočejo uničiti,

Iz Župančičevih del

*Ziveti - umreti je vsoda vsača,
a čif nam je vsako posajen!
Glej to drevo: za usodo nič ne sprašuje
a vesnik bori za svoj nameu...
That's my answer to your letter.
Oton*

Luiz Adamič: Moj prijatelj „CVJETKO“

S Fiorello La Guardia ova se prvič srečala proti koncu leta 1940 pri govrniški mizi v slavnostni dvorani nekega njujorškega hotela, ki je bila polna ljudi (ne morem se spomniti, kakšno slavnostno večerjo smo imeli) in tedaj ova postala prijateljica. Iz časov, ko je bil še ameriški konzul v Reki, je poznal nekaj desetletij besed v srbohrvaščini, ki jih je vedno znova uporabljal v pogovoru z menoj ob tem našem priem srečanju. Najraje je ponabljal razne pridevke, ki so v zvezi z Hitlerjem in Mussolinijem. Povedal mi je tudi, da so ga Jugoslovani v Reki poznali pod imenom »Cvetkoc« in da je bil pri bližen prevod za »Fiorello«. Tudi jaz sem ga od tistikar klical s tem imenom in on je podpisoval svoja pisma, beležke in telegrame, ki so bili naslovljeni name, s tem imenom.

Imel sem vtis, da je najrajši govoril z menoj »po jugoslovanski« usleji, kadar sta se srečala, kar se je v dobi med 1942 in 1947 zgodilo precej pogosto. Srečevala sta se v njegovem uradu v občinski hiši, v inženirskem klubu, kjer se je oglasil včasih na poti proti domu in ponejve v njegovem uradu v središču mesta. Nekdo sem se peljal z njim v njegovem malem avtomobilu, ki je bil opremljen z radijskim prejemnikom in oddajnikom. Ko ova se peljala skozi mesto, me je prosil, naj pokličem nekega prijatelja, ki je tudi govoril po jugoslovanski in tudi Cvetkoc je govoril z njim. Bil je to morda smešen, vendar ljubek način, za odpoček po dnevnem delu.

V letih 1943 in 44 se je Cvetkoc zelo zanimal za spor med Titom in Mihajlovičem, ki je imel svoj odmev v ZDA in vsake tri ali štiri tedne me je poklical k sebi, da bi zvedel, kaj vem novega v tej zadevi. Preklical je tedanje jugoslovanske poslanika v Washingtonu Fotića v njegovem jeziku. Ni mogel trpeti zapeljavej v ministertvih. Ti izpričnici nimaš pojma in ne razumejo ničesar o deželi, kakršna je Jugoslavija, ali pa Italija. Povej mi, kako je z Adolfom Berletom. Zdelo se mi je, da ni napacen. Zdelo se je, da se je v njegovem uradu v občinski hiši, v inženirskem klubu, kjer se je oglasil včasih na poti proti domu in ponejve v njegovem uradu v središču mesta.

Moj prijatelj „CVJETKO“

razumel dežele, kakšna je Jugoslavija. »Da bi vendar prišli na pametno misel in poslali naju dva tja dobi, ali ne?« tebe v Jugoslavijo in mene v Italijo, da bi pomagala tema duema narodoma. Midva bi jim lahko pomagala, ali ne? Toda železne bučice naju nečajo poslušati« je zaključil.

Zadnjič sem ga videl meseca maja, mesec dni preden je šel na operacijo, ki je odkrila, da je imel rak. Ni mi povedal, da je bil bolan. Tudi mi je nenavadno miren. Bil je na videz zdrav, vendar mi ni takrat prišlo na misel, da bi se bil pozanimal, koliko je star. Starost pri njegovi osebnosti ni igrala važne vloge.

Zaprosil je, naj ga pridem obiskat. Ko je začel govoriti, je potočil, da ga današnji svet utruja. »Vsi ti dogodki v Washingtonu in Lake Success. Trumanova doktrina! V svojem ogroženju se je razvil. »Moj bog, kam nas bo to privedlo? Prav nič mi ne ugaja Marshallovo manevriranje s Trumanovo doktrino. Kam nas bo ta pripeljala? V novo vojno? Nima nobenega smisla ali ni res? Tako prekleto so trdovratni. Zakaj ne bi sklepali kupčij z možmi kakršni je Tito? Srečal sem se s Titom. Bil sem na Poljskem in se marsikje v tistem delu Evrope. Kaj drugega naj bi tiste dežele delale kakor to, kar delajo?« Povej mi, kdo porina Trumanovo doktrino? Ali je tudi Marshall komu za luto?...

Ko sem čez tedne slisal njegove glas preko radia, je dejal, da mora iti v bolnico »na popravo«. Brzovojno sem mu voščil, da bi se srečno izteklo. Dobil sem odgovor v srbohrvaščini: »Hvala, Cvetkoc.«

Hvala Tebi, Cvetkoc, za vse! Predvsem pa za tvojo posebno človeško naravo. — Luiz.

Kulturne drobtine

Izpopolnitv državnega etnografskega muzeja v Banja Luki. V minulim letu se je muzejska zbirka obogatila za 400 predmetov. Posebno pozornost so posevčali zbiranju etnografskega gradiva s področja primitive kmečke delavnosti in domače obrti. Sklenjeno je bilo tudi, da bodo letos sistematično proučevali Bosansko Krajino, zlasti Kosarje.

Velik uspeh razstave Združenja likovnih umetnikov Srbije, Peta razstava teh umetnikov, ki bi naj trajala do 29. decembra, je bila podaljšana do 2. januarja. Dosegla je zelo velik uspeh ter so do konca leta prodali 104 dela v vrednosti 1.400.000 din. Razstavljeno je bilo 185 oljnatih slik, akvarelov in grafik ter okrog 40 skulptur.

Znanstveno raziskovalno delo oddelka za literaturo in jezik Znanstvene akademije ZSSR leta 1948. Letos bodo nadaljevali delo za slovar sodobnega ruskega literarnega jezika in za zgodovinski slovar ruščine. Junija bo izšel prvi zvezek gramatike sodobnega

ruskega jezika. V letošnjem programu je kolektivno delo »Zgodovina ruske literature« ki bo izšla v devetih zvezkih dalje »Zgodovina ruske kritike« v treh zvezkih itd.

V hrvaškem Narodnem gledališče v Zagrebu je bila nedavno izvedena stota predstava naše znanje komične opere »Ero z onega sveta«, ki jo je skomponiral Jakov Gotovac. Stota izvedba tega dela jasno govori o zanimanju občinstva za to opero.

Jugoslovani vozijo PRED ZIMSKO

že bolje kot marsikateri tekmovalci, ki so na treningu v St. Moritzu več kot mesec dni

OLIMPIADO v St. Moritzu

ST. MORITZ, januarja
Ponedeljek 19. januar

Dežne kapije so nas tri ure sprejemale do Jesenio, kjer so nas na peronu čakali tekmovalci za alpsko kombinacijo: brata Lu-

kano, Ciril Praček, Tine Mulej in Jože Bertonec. Vlak je imel 75 minut zamude. Nekoliko pred 5 uro smo na postaji presedeli v paritski vagon. Dr. Dougan in Senčar so bili s nami. Na drugi strani tunela preko meje nas je čakalo prijetno presenečenje: tam je bil padel sneg. Snežna odeja je postajala vedno bolj debela, ko smo jo gledali iz vlaka. V Innsbrioku stnem, niti v Arlbergu pa ni bilo dosti snega. Tih in mirno je brzel arlberški ekspres. Počasi se je vpenjal proti Sv. Antonu, 1302 m nad morjem. Tam je bilo pa že nekaj več snega. Zanimivo je to, da smučarja pozimi zanima samo, da bi videl čim večjo snežno plast. Zato pa Sv. Anton uživa dober glas kot najlepše smislo letovišče. Za snežne vrhove se je potapljalo zahajajoče sonce, ko smo se spuščali proti Bihenu in Feldkirchenu na živoarški meji. Zelezniška gnezga je odlična. Ob 5 zjutraj smo odšli z Jesenio in ob 11 in četrto smo že prispeli v Sant Moritz, zaprpani in izmučeni od potovanja. Po sadnjem delu proge, ki je oskotenem, smo nevrjetno hitro pritrili na vlično 1800 m nad morjem v Sant Moritz.

amučarski ekipi. V slalomu je letos od njih najboljši Jack Croiz. Letos rabijo smučke a zelo veliko krutino in majhnim lokom v sredini, ki je večje največ en centimeter.

Od Francozov so v smuku naj-

čeh poslednjih 500 metrov, kjer je zaprta. Na postaji Zeleznice, ki te popelje na vrh, je bil prav mednarodni semenj: Italijani, Avstrijci, Turki, Amerikanci, Francozi, Švedri, Argentinci, Kanadčani itd. Vso je med seboj po-mežano, vsak govori v svojem jeziku. Stari ananasi smo se zopet videli. Pozdravili smo se s Italijani Chisponijem, Zaohidimijem in drugimi. Tudi Chisponi ima smučke znamske Nickori s malim lokom v sredini. Avstrijci imajo letos prilično močno ekipo z rezervami.

Prvič smo se počasi spustili po progi, večkrat smo se ustavljali, da smo jo tako lahko temeljito spoznali. Gledali smo, kako so naglo drseli mimo nas smučarji svetovnega slovesa. Razen nekaj izjem ni bilo videti ničesar posebnega. Opazili smo, da se marsikomu pozna pomanjkanje treninga zaradi slabih snežnih razmer. Francozi in Švovarji pa tudi Italijani in Norvežani vozijo zelo ostro. Sama proga je na nekaterih mestih izredno težka. Prečkati jih morajo luknje z velikim brzino in jasno je, da te luknje mečejo v srak. Na progi se najboljše počuti Mulej, ki je rekel, da mu proga izredno ugaaja.

Danes smo štrikrat vozili po olimpijski progi. Ob prvih dveh spustih smo vozili skozi meglo, potem pa smo imeli več sreče;

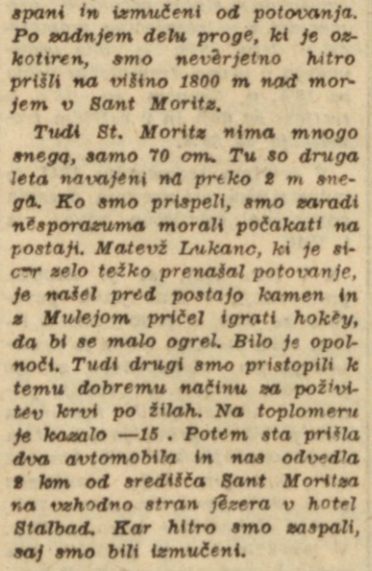
boljši Blanck, Coué, Oreauz in Pena. Pravijo, da je francoska ekipa po moči ena izmed najbolj isnačenih v Sant Moritzu in da ima izredno dobre izgleda za olimpiado.

Z nami stanujejo v hotelu tuži Finci, Romuni in Poljaki. Pri kosilu smo srečali stare prijatelje, romunsko smučarja Sulika, Jonasca in Kolibana. Pozdravili smo se tudi z Madžari, Poljaki in seveda prav tako tudi s Finci.

Ob 2 popoldne smo odšli prut na olimpijsko progo za smuk. Za trening je bila sprta, tako da smo morali vsiti tih ob njej. Slavko Lukano je v gosti megli sašel na pravo progo, tako da smo ga komaj prišli do nazaj. Vreme je bilo zelo slabo, ob gosti megli je padal sneg. Ko smo po cesti šli malo nad Sant Moritz, se je pri slalomu Ciril Praček nataknil na nek koček. Poškodba ni huda, zdravnik pa mu je vseeno rano apriti in obvestil.

ITALIJANU ZENU COLU OBETAJO NA OLIMPIADI OD SREDNJEVROPEVCEV IZ IMED NAJBOLJSIH MEST. NA PREDOLIMPIJSKIH TEKMAH V WENGUNU JE BIL PRVI.

Torek 20. januar

Naslednjega jutra je padal sneg. Gosta megla je pokrivala ves predel. Praček in jaz sva odšla v Sant Moritz, da kupiva najbolj potrebne maže. Po poti sva srečala Fince, ki so se egrli v lahkem teku brez smuč. Da pa ne bi bil ta tek preveč dolgočasen, so broali pred seboj kamen, ki so ga našli na poti. Ko smo se vrnili domov, smo namočili smuč, s katerimi pa prvi dan je nismo šli na sneg. Dobilim smo Bolgara dr. Madžara, ki je pravil, da je treniral več mesecev v Franciji skupno s francoskimi smučarji. Povedal nam je marsikaj zanimivega o francoski

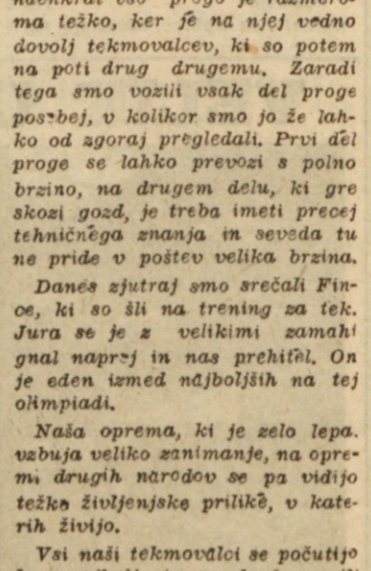

Sreda 21. januar

Danes zjutraj je zopet padal sneg, pa vseeno ne tako hudo kakor večraj. Ob pol desetih smo odšli na tekmovalno progo, ki je bila danes odprta za trening, ra-

NA DOLGIH PROGAH PA SE BODO POMERILI ŠVEDI IN FINCI ANDERS TOERNKWIST MALO PRED TEM, KO JE PRETEKEL PROGO PETDESET KILOMETROV.

DUSAN SENCAR.

ZADRUGA PRODAJALCEV KURIVA z. o. z.

URAD: Ulica Mazzini 6.
SKLADIŠČE: Ulica delle Milizie (Montebello).

Dobavlja po svojih članih:
oglje, trboveljski premog in drva

TREVISAN
ZELO NIZKE CENE

TRST, UL. VASARI 10. TRST, UL. VASARI 10.
BOGATA IZBIRA MOŠKIH IN ŽENSKIH ČEVLJEV

Vse za kmetijstvo

Močna krma za živino, semena, orodje itd. dobavlja po ugodnih cenah in zajamčene kakovosti

Kmetijska nabavna in prodajna zadruga
z. o. j. v TRSTU

Uradi in skladišče: UL. U. FOSCOLO št. 1 — Tel. 94.388.
Prodajalna: UL. S. MERCADANTE št. 4 — Tel. 88.19.

KRZNARSTVO "TRIESTINA"
TRST, TRG SV. IVANA 4-III. nad. — Telefon 25075

NUDI VELIKO IZBIRO

NOVO DOSEPELIH PLAŠČEV z 10% popusta

PREKRASNI MODEL I

Najmodernejši čevlji za otroke in odrasle
CENE ZMERNE

TRGOVINA ČEVLJEV
GEC ALOJZIJ
TRST, UL. TRA I RIVI 2 (ROJAN)

ŠOFERSKI TEČAJ
za Prosek in okolico

VPIŠOVANJE 25. JANUARJA L. ob 10 uri na PROSEKU v pisarni GOSPODARSKEGA DRUŠTVA

UIVOD D. D.

UVOZNI IN IZVOZNI ZAVOD — POSREDUJE VSE VRSTE POSLOV S TUZEMSTVOM IN INOZEMSTVOM

TRST, ul. Cicerone 8
TELEFON 80-00 - 29-306 - 56-38

ENA IZMED STEVILNIH TEKMOVALK V ST. MORITZU. STEVILNO TEKMOVALKO KREPE NAJBOLJ TISTE »TEKMOVALKE«, KI SO NAVADNO HECERKICE BOGATH OCETOV IN SO PRISLE ZGAVNJAT LE »ELEGANCO«. SEVEDA JE TUDI PODOBNIH »TEKMOVALCEV« PRECELSNJE STEVILNO.

SLOVENSKI MESEČNI KOLEDAR DOBITE V KNJIGARNI IN PAPIRNICI

ŠTOKA
TRST, ULICA MILANO št. 37
TEL. 74-74